

ZAYNOBIDDINOVA GULBAHOR BAHTIYOROVNA

Andijon davlat chet tillari instituti
Ingliz tili va adabiyoti kafedrası
Andijon, O‘zbekiston

INGLIZ VA O‘ZBEK KONSEPTOSFERASIDA “MILK/SUT”

KONSEPTINING LINGVOKULTUROLOGIK TALQINI

Iyun
2026

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz va o‘zbek tillaridagi “milk/sut” konseptining konseptosferadagi o‘rni, uning lingvokulturologik, kognitiv, semantik va frazeologik xususiyatlari tahlil qilinadi. “Milk/sut” konsepti inson hayoti, oziqlanish, onalik, poklik, mehr-shafqat, baraka va milliy qadriyatlar bilan bog‘liq ko‘p qatlamli madaniy birlik sifatida qaraladi. Tadqiqotda ingliz tilidagi “the milk of human kindness”, “to cry over spilt milk”, “a land of milk and honey” kabi iboralar hamda o‘zbek tilidagi “sutdek pok”, “sutdan oq, suvdan toza”, “sutini oqlamoq”, “sutdan og‘zi kuygan qatqni ham puflab ichadi” kabi frazeologik birliklar qiyosiy tahlil qilinadi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, har ikki tilda “milk/sut” konsepti biologik ma‘nodan tashqari, madaniy, axloqiy va ramziy mazmun kasb etadi.
Kalit so‘zlar: konsept, konseptosfera, milk, sut, lingvokulturologiya, frazeologiya, semantik maydon, madaniy ramz, qiyosiy tahlil.

June
2026

Abstract: This article examines the place of the “milk/sut” concept in the English and Uzbek conceptual spheres as well as its linguocultural, cognitive, semantic, and phraseological features. The “milk/sut” concept is interpreted as a multi-layered cultural unit associated with human life, nourishment, motherhood, purity, kindness, prosperity, and national values. The study provides a comparative analysis of English phraseological units such as “the milk of human kindness,” “to cry over spilt milk,” and “a land of milk and honey,” alongside Uzbek expressions including “sutdek pok,” “sutdan oq, suvdan toza,” “sutini oqlamoq,” and “sutdan og‘zi kuygan qatqni ham puflab ichadi.” The findings reveal that the “milk/sut” concept in both languages extends beyond its biological meaning and acquires cultural, moral, and symbolic significance.

Keywords: concept, conceptual sphere, milk, sut, linguoculturology,

phraseology, semantic field, cultural symbol, comparative analysis.

Kirish. Zamonaviy tilshunoslikda konsept tushunchasi til, tafakkur va madaniyat o'rtasidagi uzviy aloqani yoritishda muhim nazariy kategoriyalardan biri hisoblanadi. Konsept inson ongida shakllanadigan, til orqali ifodalanadigan hamda muayyan xalqning tarixiy tajribasi, madaniy qadriyatlari va ijtimoiy qarashlarini o'zida mujassam etuvchi kognitiv birlik sifatida talqin qilinadi. Shu nuqtai nazardan "milk/sut" konsepti ingliz va o'zbek xalqlari konseptosferasida muhim o'rin egallaydi. Sut insoniyat hayotida eng qadimiy oziq-ovqat mahsulotlaridan biri bo'lib, u nafaqat biologik ehtiyojni qondiruvchi modda, balki onalik, hayot, poklik, mehr-shafqat, farovonlik va baraka kabi tushunchalar bilan bog'liq murakkab madaniy ramz sifatida ham namoyon bo'ladi. Ingliz madaniyatida "milk" konsepti tarixan jamoat salomatligi, bolalik, davlat g'amxo'rliqi va insonparvarlik g'oyalari bilan bog'langan bo'lsa, o'zbek madaniyatida "sut" konsepti poklik, halollik, ota-ona haqqi, baraka hamda milliy turmush tarzi bilan uzviy aloqador holda shakllangan. Lingvokulturologik nuqtai nazardan qaralganda, "milk/sut" konsepti har ikki xalqning dunyoqarashi, milliy tafakkuri va madaniy stereotiplarini aks ettiruvchi muhim semantik birlik hisoblanadi. Ushbu konsept frazeologik birliklar, maqol va matallar, metaforik ifodalar hamda paremiologik konstruksiyalar orqali til tizimida faol verbalizatsiya qilinadi. Xususan, ingliz tilidagi "the milk of human kindness", "to cry over spilt milk", "a land of milk and honey" kabi birliklar milk konseptining pragmatik va emotsional imkoniyatlarini namoyon etsa, o'zbek tilidagi "sutdek pok", "sutdan oq, suvdan toza", "sutini oqlamoq" kabi iboralar sut konseptining axloqiy va madaniy mazmunini ifodalaydi.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi ingliz va o'zbek tillarida "milk/sut" konseptining lingvokulturologik xususiyatlarini aniqlash, uning yadro va periferik ma'nolarini belgilash hamda frazeologik birliklardagi madaniy ifodasini qiyosiy tahlil qilishdan iboratdir. Tadqiqot davomida konseptning semantik tuzilishi, metaforik modellari, kognitiv asoslari va madaniy funksiyalari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqot ingliz va o'zbek tillaridagi "milk/sut" konseptining qiyosiy lingvokulturologik hamda kognitiv-semantik tahliliga asoslanadi. Tadqiqotda lingvokulturologiya, kognitiv tilshunoslik, semantik maydon nazariyasi, frazeologik tahlil va konseptual tahlil usullarini birlashtiruvchi fanlararo yondashuv qo'llanildi.

Tadqiqotning asosiy maqsadi ingliz va o'zbek konseptosferasida "milk/sut" konseptining konseptual, semantik va madaniy xususiyatlarini aniqlash hamda ularning o'xshash va farqli jihatlarini belgilashdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun bir qator tadqiqot metodlaridan foydalanildi.

Avvalo, qiyosiy metod yordamida ingliz va o'zbek tillaridagi milk/sut bilan bog'liq frazeologik birliklar, metaforik ifodalar va paremiologik konstruksiyalar o'rtasidagi o'xshashlik hamda tafovutlar tahlil qilindi. Ushbu metod konseptning

universal va milliy-madaniy xususiyatlarini aniqlash imkonini berdi.

Ikkinchidan, semantik maydon tahlili metodi qo'llanilib, "milk/sut" konsepti bilan bog'liq leksik va frazeologik birliklar yadro va periferik komponentlarga ajratildi. Yadro elementlariga oziqlanish, onalik, biologik aloqa va tabiiylik bilan bog'liq ma'nolar kiritilgan bo'lsa, periferik qatlamga poklik, mehr-shafqat, farovonlik, beg'uborlik, tajriba va axloqiy qadriyatlarni ifodalovchi ma'nolar mansub deb topildi. Shuningdek, konseptual tahlil usuli orqali "milk/sut" konseptining kognitiv va madaniy mazmuni ochib berildi. Ushbu yondashuv ingliz va o'zbek xalqlarining tarixiy tajribasi, milliy an'analari va madaniy stereotiplari sut konseptining shakllanishiga qanday ta'sir ko'rsatishini aniqlash imkonini berdi.

Bundan tashqari, lingvokulturologik tahlil yordamida til va madaniyat o'rtasidagi munosabat frazeologik birliklar hamda metaforik ifodalar asosida o'rganildi. Tadqiqotda "milk/sut" konseptining ingliz va o'zbek jamiyatlarida axloqiy qadriyatlar, madaniy qarashlar va an'anaviy dunyoqarashni qanday aks ettirishi alohida e'tiborga olindi. Tadqiqot materiali sifatida ingliz va o'zbek tillaridagi "milk" va "sut" leksemalari ishtirok etgan frazeologik birliklar, idiomalar, maqol va matallar hamda metaforik ifodalar tanlab olindi. Shuningdek, badiiy adabiyot namunalari, lug'atlar, ilmiy manbalar va lingvistik tadqiqotlardan foydalanildi. Ingliz tilidan "the milk of human kindness", "to cry over spilt milk", "a land of milk and honey", "to milk someone dry" kabi birliklar, o'zbek tilidan esa "sutdek pok", "sutdan oq, suvdan toza", "sutini oqlamoq", "sutdan og'zi kuygan qatiqni ham puflab ichadi" kabi iboralar tahlil qilindi. Tadqiqotning nazariy asosini kognitiv tilshunoslik va lingvokulturologiya yo'nalishida faoliyat olib borgan George Lakoff, Mark Johnson, Zinaida Popova, Iosif Sternin, Viktor Vinogradov hamda Irina Arnold kabi olimlarning ilmiy qarashlari tashkil etdi. Ularning konseptualizatsiya, semantik maydon, metafora va madaniy tafakkur haqidagi nazariyalari mazkur tadqiqot uchun metodologik asos bo'lib xizmat qildi.

Tahlil va natijalar. 1. *Ingliz va o'zbek konseptosferasida "milk/sut" konseptining nazariy asoslari.* Zamonaviy tilshunoslikda konsept inson tafakkuri, til va madaniyat o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ifodalovchi asosiy kognitiv birlik sifatida talqin qilinadi. Konsept inson ongida shakllanadigan murakkab semantik tuzilma bo'lib, u muayyan xalqning tarixiy tajribasi, madaniy qadriyatlari va milliy dunyoqarashini o'zida aks ettiradi. Shu nuqtai nazardan "milk/sut" konsepti ingliz va o'zbek xalqlari konseptosferasida muhim o'rin egallaydi. Konseptosfera ma'lum bir xalq ongida mavjud bo'lgan konseptlar tizimini anglatadi. Ushbu tizim xalqning mentaliteti, urf-odatlar, madaniy stereotiplari va ijtimoiy qadriyatlari bilan chambarchas bog'liq bo'ladi. "Milk/sut" konsepti esa oziqlanish, hayot, onalik, poklik va baraka kabi universal tushunchalarni ifodalovchi ko'p qatlamli konsept sifatida namoyon bo'ladi. Ingliz madaniyatida "milk" konsepti tarixan jamoat salomatligi, davlat himoyasi va farovonlik bilan bog'langan. Ayniqsa, sanoatlashish davridan keyin sut mahsulotining ommaviy iste'mol qilinishi, pasterizatsiya jarayoni va "Milk in Schools Scheme" dasturi milk konseptining ijtimoiy ahamiyatini

kuchaytirgan. O'zbek madaniyatida esa "sut" konsepti chorvachilik, mehmondo'stlik, oila va ma'naviy poklik bilan uzviy bog'liq holda shakllangan.

2. "Milk/sut" konseptining semantik va lingvokulturologik xususiyatlari. "Milk/sut" konsepti har ikki tilda ham yadro va periferik ma'nolarga ega semantik maydonni tashkil etadi. Uning tarkibi 1-jadvalda keltirildi.

1-jadval. "Milk/sut" konsepti semantik maydonining tarkibi

Yadro ma'nolar	Periferik ma'nolar
oziqlanish manbai	poklik va beg'uborlik
onalik va biologik aloqa	mehr-shafqat
tabiiylik	farovonlik va baraka
hayot manbai	tajriba va ehtiyotkorlik
	insoniy fazilatlar

Ingliz tilida "milk" konsepti ko'pincha insoniy mehr va yumshoqlikni ifodalash uchun metaforik asos sifatida qo'llanadi. Shakespeare'ning Macbeth asaridagi "the milk of human kindness" iborasi inson qalbidagi tabiiy rahm-shafqat va mehribonlikni anglatadi. Ushbu ibora milk konseptining emotsional va axloqiy mazmun bilan boyiganini ko'rsatadi. O'zbek tilida esa "sut" konsepti ko'proq poklik va axloqiy sofliq bilan bog'lanadi. Masalan, "sutdek pok", "sudan oq, suvdan toza" kabi iboralar insonning halolligi va beg'uborligini ifodalash uchun ishlatiladi. Bu holat sutning oq rang va tabiiylik belgilariga asoslangan semantik kengayishni namoyon qiladi. Shuningdek, o'zbek madaniyatida "sut" konsepti oila va ota-ona qadriyatlar bilan ham bog'liq. "Sutini oqlamoq" iborasi farzandning ota-ona mehnatini qadrlashi va ularga munosib bo'lishini anglatadi. Bu esa konseptning axloqiy va tarbiyaviy funksiyasini ochib beradi.

3. Ingliz va o'zbek tillarida "milk/sut" konseptining frazeologik ifodalanishi. "Milk/sut" konsepti har ikki tilning frazeologik tizimida faol qo'llanadi. Frazeologik birliklar orqali konseptning madaniy va pragmatik mazmuni yanada yaqqol namoyon bo'ladi. Har ikki tildagi asosiy frazeologik birliklar 2-jadvalda berildi.

2-jadval. "Milk/sut" komponentli frazeologik birliklar

Til	Frazeologik birlik	Ma'nosi
ingliz	<i>to cry over spilt milk</i>	ortga qaytarib bo'lmaydigan holat uchun afsuslanishning befoydaligi
ingliz	<i>a land of milk and honey</i>	mo'l-ko'l va farovon hayot maskani
ingliz	<i>to milk someone dry</i>	kimningdir imkoniyatlaridan haddan tashqari foydalanish
ingliz	<i>milk-faced</i>	tajribasiz yoki zaif inson
o'zbek	<i>sudan og'zi kuygan qatiqni ham puflab ichadi</i>	ehtiyotkorlik va hayotiy tajriba
o'zbek	<i>yig'lamagan bolaga sut yo'q</i>	harakat qilmagan inson natijaga erisha olmaydi
o'zbek	<i>sut emgan bola</i>	tajribasiz yoki yosh inson
o'zbek	<i>sutli uy</i>	barakali va farovon oila

Mazkur birliklarda milk konsepti ba'zan ijobiy, ba'zan esa salbiy semantik yuk bilan namoyon bo'ladi. Bu konseptning ko'p qirrali tabiatga ega ekanini ko'rsatadi.

Ushbu iboralar orqali o'zbek xalqining turmush tarzi, axloqiy qarashlari va milliy mentaliteti ifodalanadi. Ayniqsa, sutning baraka va hayot bilan bog'liq ramziy ma'nosi o'zbek tilidagi paremiologik birliklarda yaqqol ko'zga tashlanadi.

4. *"Milk/sut" konseptining semiotik va kognitiv talqini.* Semiotik nuqtai nazardan "milk/sut" konsepti belgi va ramz sifatida talqin qilinadi. Sutning oq rangi poklik va halollikni, uning oziqlantiruvchi xususiyati esa hayot va mehrni anglatadi. Shu sababli sut ko'plab metaforik konstruksiyalarning markaziy komponentiga aylangan. Kognitiv tilshunoslik nuqtai nazaridan esa "milk/sut" konsepti abstrakt tushunchalarni konkret tajriba orqali anglash mexanizmini namoyon qiladi. George Lakoff va Mark Johnsonning kognitiv metafora nazariyasiga ko'ra, inson tafakkuri abstrakt tushunchalarni jismoniy tajriba orqali idrok qiladi. Shu jihatdan sutning biologik va fizik xususiyatlari asosida poklik, mehr, rahm-shafqat va farovonlik kabi tushunchalar konseptualizatsiya qilinadi. Natijada, "milk/sut" konsepti ingliz va o'zbek madaniyatlarida nafaqat oziq-ovqat mahsuloti, balki murakkab lingvokulturologik, semantik va kognitiv birlik sifatida shakllanganligi aniqlandi.

Muhokama. Mazkur tadqiqot davomida ingliz va o'zbek tillaridagi "milk/sut" konsepti lingvokognitiv, lingvokulturologik hamda semantik jihatdan qiyosiy tahlil qilindi. Tahlil jarayonida konseptning yadro va periferik qatlamlari, frazeologik ifodalanish shakllari, metaforik modellar hamda madaniy-semiotik xususiyatlari aniqlab berildi. Olingan natijalar "milk/sut" konseptining har ikki til va madaniyatda ko'p qatlamli semantik tuzilishga ega ekanligini ko'rsatdi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, ingliz va o'zbek tillarida "milk/sut" konseptining yadrosini oziqlanish, onalik, biologik bog'liqlik va hayot manbai kabi universal semantik belgilar tashkil etadi. Bu holat insoniyatning umumiy biologik tajribasi bilan izohlanadi. Sut inson hayotining dastlabki oziqlanish manbai sifatida inson ongida eng qadimgi va fundamental konseptlardan biri sifatida shakllangan. Shu sababli har ikki xalq konseptosferasida sut konsepti hayotning boshlanishi, ona mehr-muhabbati va himoya bilan bog'liq holda verbalizatsiya qilinadi. Ingliz tilidagi materiallar tahlili natijasida "milk" konseptining ko'proq emotsional va pragmatik mazmun kasb etishi aniqlandi. Xususan, "the milk of human kindness" iborasida milk komponenti insoniy mehr-shafqat va tabiiy ezgulikning metaforik modeli sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu iborada "milk" leksemasi biologik modda sifatidagi ma'nodan uzoqlashib, inson qalbidagi yumshoqlik va insonparvarlikni ifodalovchi abstrakt konseptga aylanadi. Bu esa ingliz madaniyatida milk konseptining axloqiy-emotsional mazmun bilan boyiganligini ko'rsatadi. Shuningdek, ingliz tilidagi "to cry over spilt milk" iborasi tahlili konseptning pragmatik funksiyasini namoyon etdi. Ushbu birlik qaytarib bo'lmaydigan holatlar uchun ortiqcha afsuslanishning mantiqsizligini ifodalovchi hayotiy-falsafiy qarashni aks ettiradi. Mazkur frazeologik birlikda milk yo'qotilgan imkoniyat yoki qayta tiklab bo'lmaydigan

qiymat metaforasi sifatida qo'llanadi. Natijada, milk konsepti ingliz tilida nafaqat oziqlanish manbai, balki insoniy tajriba va hayotiy vaziyatlarni konseptual modellashtirish vositasi ekanligi aniqlandi. "Ingliz tilidagi "a land of milk and honey" iborasining tahlili esa milk konseptining mo'l-ko'llik, farovonlik va ideal makon semantikasi bilan bog'liqligini ko'rsatdi.

Shu sababli "sutini oqlamoq" iborasi farzandning ota-onaga munosib bo'lishi, ularning mehnatini qadrlashi va axloqiy burchini ado etishini ifodalovchi kuchli lingvokulturologik birlik hisoblanadi. Bu holat o'zbek konseptosferasida sut konseptining oilaviy va ma'naviy qadriyatlar bilan chambarchas bog'langanligini tasdiqlaydi. Shuningdek, "sutdan og'zi kuygan qatiqni ham puflab ichadi" maqolining tahlili natijasida "sut" konseptining tajriba va ehtiyotkorlik bilan bog'liq semantik qatlamlari ham mavjudligi aniqlandi. Ushbu birlikda sut salbiy tajriba manbai sifatida emas, balki hayotiy saboqni eslatuvchi kognitiv trigger vazifasini bajaradi. Bu esa konseptning pragmatik va psixologik funksiyasini namoyon etadi. Qiyosiy tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, ingliz tilida milk konsepti ko'proq pragmatik, emotsional va individualistik xarakterga ega bo'lsa, o'zbek tilida sut konsepti axloqiy, oilaviy va jamoaviy qadriyatlar bilan kuchliroq bog'langan. Ingliz madaniyatida milk konsepti industrializatsiya, jamoat salomatligi va ijtimoiy tizimlar bilan aloqador bo'lib shakllangan bo'lsa, o'zbek madaniyatida sut konsepti chorvachilik, mehmondo'stlik, oila va milliy an'analar bilan bog'liq holda rivojlangan. Lingvokognitiv nuqtai nazardan olib qaralganda, "milk/sut" konsepti abstrakt tushunchalarni konkret biologik tajriba orqali anglash mexanizmini ifodalaydi. George Lakoff va Mark Johnson tomonidan ishlab chiqilgan kognitiv metafora nazariyasiga muvofiq, inson abstrakt tushunchalarni jismoniy tajriba asosida idrok qiladi. Shu jihatdan milk/sut konsepti orqali poklik, mehr-shafqat, farovonlik, ehtiyotkorlik va insoniylik kabi murakkab tushunchalar metaforik tarzda konseptualizatsiya qilinadi.

Tahlil natijalari asosida quyidagi ilmiy xulosalarga kelindi:

- "milk/sut" konsepti ingliz va o'zbek konseptosferasida universal biologik asosga ega bo'lgan markaziy konseptlardan biridir;
- har ikki tilda konseptning yadrosi oziqlanish, onalik va hayot bilan bog'liq bo'lsa-da, periferik ma'nolari milliy-madaniy tafakkur ta'sirida shakllangan;
- ingliz tilida milk konsepti ko'proq pragmatik va emotsional mazmun bilan, o'zbek tilida esa axloqiy va ma'naviy qadriyatlar bilan bog'langan;
- frazeologik birliklar konseptning lingvokulturologik xususiyatlarini ifodalovchi asosiy verbal vosita hisoblanadi;
- "milk/sut" konsepti til, tafakkur va madaniyat o'rtasidagi murakkab munosabatlarni aks ettiruvchi muhim kognitiv birlik sifatida namoyon bo'ladi.

Xulosa. Mazkur tadqiqot davomida ingliz va o'zbek tillaridagi "milk/sut" konseptining lingvokognitiv, lingvokulturologik hamda semantik xususiyatlari

qiyosiy jihatdan tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari “milk/sut” konsepti har ikki xalq konseptosferasida markaziy o‘rin egallovchi, biologik, madaniy, axloqiy va ramziy ma’nolar uyg‘unligida shakllangan murakkab kognitiv birlik ekanligini ko‘rsatdi. Aniqlanishicha, “milk/sut” konseptining yadrosini oziqlanish, hayot manbai, onalik va biologik bog‘liqlik bilan bog‘liq universal semantik belgilar tashkil etadi. Bu esa sutning insoniyat tarixidagi eng qadimiy va fundamental oziqlanish manbalaridan biri ekanligi bilan izohlanadi. Shu bilan birga, konseptning periferik qatlamlari har bir xalqning tarixiy-madaniy tajribasi, turmush tarzi, qadriyatlar va mentaliteti asosida shakllanganligi aniqlandi. O‘zbek tilidagi “sut” konsepti esa ko‘proq axloqiy, oilaviy va ma’naviy qadriyatlar bilan uzviy bog‘langanligi bilan xarakterlanadi. “Sutdek pok”, “sutdan oq, suvdan toza”, “sutini oqlamoq”, “sutdan og‘zi kuygan qatiqni ham puflab ichadi” kabi birliklar orqali sut konsepti poklik, halollik, ota-ona haqqi, hayotiy tajriba va ehtiyotkorlik ramzi sifatida verbalizatsiya qilinadi. Bu holat o‘zbek xalqining milliy tafakkuri va madaniy qadriyatlar til tizimida qanday aks etishini ko‘rsatadi. Shuningdek, tadqiqot davomida “milk/sut” konsepti semantik maydonining yadro va periferik komponentlari aniqlashtirildi. Yadro elementlari oziqlanish, onalik va tabiiylik bilan bog‘liq bo‘lsa, periferik qatlamda poklik, mehr-shafqat, farovonlik, ehtiyotkorlik, insoniylik va axloqiy qadriyatlar mujassam ekanligi belgilandi. Ushbu holat konseptning ko‘p qatlamli semantik tuzilishga ega ekanligini tasdiqlaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, “milk/sut” konsepti ingliz va o‘zbek tillarida nafaqat oziq-ovqat mahsulotini anglatuvchi oddiy leksik birlik, balki xalqning dunyoqarashi, madaniy qadriyatlar va kognitiv tafakkurini aks ettiruvchi murakkab lingvomadaniy fenomen hisoblanadi. Shu bois mazkur konseptni qiyosiy o‘rganish til va madaniyat o‘rtasidagi murakkab munosabatlarni chuqurroq anglash imkonini beradi.

Adabiyotlar ro‘yxati

1. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, 1980.
2. Lakoff G. *Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago: University of Chicago Press, 1987.
3. Wierzbicka A. *Understanding Cultures through Their Key Words*. Oxford: Oxford University Press, 1997.
4. Kövecses Z. *Metaphor and Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
5. Langacker R.W. *Foundations of Cognitive Grammar*. Stanford: Stanford University Press, 1987.
6. Попова З.Д., Стернин И.А. *Cognitive Linguistics*. Voronezh: Istoki, 2007.
7. Маслова В.А. *Лингвокультурология*. Москва: Академия, 2001.
8. Телия В.Н. *Русская фразеология: семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты*. Москва: Школа “Языки русской культуры”, 1996.
9. Виноградов В.В. *Основные понятия русской фразеологии как лингвистической дисциплины*. Москва: Наука, 1977.

- 10.** Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. Москва: Высшая школа, 1986.
- 11.** Кунин А.В. Курс фразеологии современного английского языка. Москва: Высшая школа, 1996.
- 12.** Ayto J. Oxford Dictionary of Idioms. 4th ed. Oxford: Oxford University Press, 2020.
- 13.** Speake J. Oxford Dictionary of Proverbs. Oxford: Oxford University Press, 2015.
- 14.** Cambridge International Dictionary of Idioms. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.
- 15.** Раҳматуллаев Ш. Ўзбек тилининг фразеологик луғати. Тошкент: Қомуслар бош таҳририяти, 1992.
- 16.** Маҳмудов Н. Тилнинг мукамал тадқиқи йўллари излаб. Тошкент: Фан, 2012.
- 17.** Сафаров Ш. Когнитив тилшунослик. Жиззах: Сангзор, 2006.
- 18.** Ашурова Д.У., Галиева М.Р. Cognitive Linguistics. Tashkent: VneshInvestProm, 2018.
- 19.** Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдлик. Тошкент: Ўзбекистон миллий энциклопедияси, 2006–2008.
- 20.** The Oxford English Dictionary. Oxford: Oxford University Press, online edition.